

سرشناسه : میر عمادی، سید احمد، ۱۳۴۰ -
 عنوان و نام پدیدآور : تفسیر عماد - سوره حدید / سید احمد میر عمادی
 مشخصات نشر : قم، باقیات، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ۲۳۲.
 شابک : ISBN 978 - 600 - 213 - 305 - 2
 فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : تفاسیر (سوره حدید)
 موضوع : تفاسیر شیعه - قرن ۱۴ - برگزیده ها
 رده بندی : ۲۹۷ / ۱۸
 رده بندی دیوید : ۲۹۷ / ۱۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۱۴۶۵۰۰

تفسیر عماد - سوره حدید

سید احمد میر عمادی

ناشر: باقیات

چاپخانه: وفا

چاپ: اول - ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ISBN 978 - 600 - 213 - 305 - 2

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

قم، خیابان صفاییه، پاساژ المهدی، پلاک ۱۱۶، نشر باقیات - چاپ وفا

تلفن: ۰۹۱۲ ۲۵ ۲۵ ۶ ۲۵ - (۰۲۵) ۳۷۷۴۳۹۰۰

«کلیه حقوق محفوظ است»

مرکز پخش: قم، زنبیل آباد، گلستان غربی، پلاک ۵۰

مؤسسه فرهنگی قرآن و عترت عماد قم - تلفن: ۰۹۱۲ ۷۵۸ ۱۷۵۰

فهرست مطالب

۱۵	مقدمه
۱۸	رکی های سوره
۱۸	پادشاه تلاوت
۲۰	عظمت سوره
۲۱	دورنمای مفاهیم سوره

آیه ۱

۲۴	تسبیح موجودات در آسمان و زمین
۲۶	چگونگی تسبیح موجودات
۲۹	اسامی برخی از موجودات تسبیح کننده
۳۱	عزت و حکمت خداوند

آیه ۲

۳۳	مالکیت و حکومت خدا بر آسمان ها و زمین
۳۴	زنده کردن و میراندن به امر خداوند
۳۵	توانایی خداوند بر همه چیز

آیه ۳

۳۶	عدم درک اولیت، آخریت، ظاهریت و باطنیت خدا
۳۷	هدف از تکرار ضمیر «هو»
۳۷	مفهوم اول، آخر، ظاهر و باطن بودن خدا
۴۱	دانایی خداوند بر همه چیز

آیه ۴

- ۴۲..... آفرینش آسمان‌ها و زمین در شش روز
- ۴۳..... بررسی نظریه مفسران درباره مفهوم یوم
- ۴۶..... معنای استوی
- ۴۷..... مفهوم عرش و استیلای خداوند بر آن
- ۴۸..... علم خدا بر همه رؤیات هستی
- ۴۹..... معیت خداوند با انسان
- ۵۲..... بصیرت خدا بر همه رتبه‌ها

آیه ۵

- ۵۴..... مالکیت خدا بر آسمان‌ها و زمین
- ۵۵..... تأثیر اعتقاد به فرمانروایی خدا بر هستی
- ۵۶..... بازگشت همه امور به خدا
- ۵۷..... پیام‌ها و نتایج حاصله از آیات

آیه ۶

- ۵۹..... ایلاج لیل و نهار (اختلاف شب و روز)
- ۶۰..... علت کوتاهی و بلندی شب و روز
- ۶۰..... دانایی خدا به اسرار سینه‌ها

آیه ۷

- ۶۱..... ایمان به خدا و رسول خدا
- ۶۳..... انفاق در راه خدا
- ۶۴..... رابطه ایمان و انفاق
- ۶۶..... اجر کبیر، پاداش ایمان و انفاق در راه خدا

آیه ۸

- ۶۸..... عتاب برایمان نیاوردن به خدا
- ۶۹..... مفهوم ایمان
- ۷۰..... اثارا ایمان
- ۷۲..... راهوری میثاق فطری ایمان به خدا
- ۷۳..... منبر از بسبب ایمان

آیه ۹

- ۷۵..... هدف از نزول آیه
- ۷۸..... رأفت و مهربانی خدا

آیه ۱۰

- ۸۰..... تشویق به انفاق و نیکوکاری
- ۸۱..... تعلق میراث آسمانها و زمین به خدا
- ۸۲..... تفاوت انفاق، قبل از فتح و بعد از آن
- ۸۵..... راههای نهادینه کردن فرهنگ انفاق در جامعه
- ۸۵..... وعده حسنای خدا
- ۸۶..... آگاه بودن خدا بر اعمال

آیه ۱۱

- ۸۷..... تشویق به قرض الحسنه
- ۸۹..... چند برابر کردن مال قرض دهنده
- ۹۱..... اجر کریم، پاداش قرض دهنده

آیه ۱۲

- ۹۲..... تأثیر نور ایمان در قیامت

بشارت مؤمنان به بهشت ۹۵

فوز عظیم ۹۵

آیه ۱۳

تقاضای منافقان از مؤمنان در قیامت ۹۸

پاسخ مؤمنان به منافقان ۱۰۰

دیوار میان مؤمنان و منافقان ۱۰۰

ویژگی‌های برابر بین مؤمنان و منافقان ۱۰۱

آیه ۱۴

استنصار منافقان از مؤمنان ۱۰۳

فتنه انگیزی منافقان ۱۰۴

انتظار منافقان برای وقوع بلخ ۱۰۶

شک و تردید منافقان ۱۰۷

فریفتگی منافقان به آرزوهای دور و دراز ۱۰۸

مغرور شدن منافقین به خدا ۱۱۰

آیه ۱۵

نپذیرفتن فدیة از منافقان و کافران در قیامت ۱۱۳

آتش، پناهگاه منافقان ۱۱۴

جایگاه بد منافقان ۱۱۵

آیه ۱۶

وقت خشوع قلب‌های مؤمنان ۱۱۷

خشوع در برابر خدا ۱۲۰

خشوع در برابر قرآن ۱۲۲

۱۲۳.....	پندگیری از سرنوشت اهل کتاب
۱۲۴.....	علت قساوت اهل کتاب
۱۲۶.....	عوامل قساوت قلب
۱۲۷.....	۱. بی برگرداندن از خدا
۱۲۷.....	۱. غفلت از قیامت
۱۲۸.....	۳. دلبری های دنیا
۱۲۸.....	۴. آرزوهای دنیوی
۱۲۹.....	۵. پرخوری و استغنی
۱۲۹.....	۶. پافشاری بر گناه

آیه ۱۷

۱۳۱.....	زنده کردن زمین بعد از مرگ آن
۱۳۳.....	حیات در قرآن
۱۳۴.....	رسالت تبیین آیات
۱۳۵.....	تعقل و اندیشه ورزی

آیه ۱۸

۱۳۷.....	مردان و زنان صدقه دهنده
۱۳۷.....	روش قرآن در ایجاد انگیزه برای پرداخت صدقه
۱۴۱.....	پاداش صدقه و قرض الحسنه

آیه ۱۹

۱۴۳.....	توصیف مؤمنان راستین به صدیقین و شهدا
۱۴۷.....	توصیف کافران به اصحاب جحیم

آیه ۲۰

- ۱۴۸ ویژگی‌های زندگی دنیا
- ۱۴۹ لعب
- ۱۵۰ لهم
- ۱۵۰ رینه
- ۱۵۲ تفاخر
- ۱۵۳ تکاثر موال و اولاد
- ۱۵۴ ادوار پنج گانه مرانسان
- ۱۵۵ چگونگی تعامل دنیا
- ۱۵۶ تشبیه دنیا و زندگی در آن به بازی
- ۱۵۷ تضاد دنیای مذموم و ممدوح
- ۱۵۹ عذاب شدید یا مغفرت و رضوان الهی
- ۱۶۰ دنیا، متاع غرور

آیه ۲۱

- ۱۶۲ مسابقه برای کسب مغفرت الهی
- ۱۶۴ مسابقه برای رسیدن به بهشت وسیع
- ۱۶۵ بهشت برای مؤمنان
- ۱۶۶ معنای فضل الهی

آیه ۲۲

- ۱۶۷ مصیبت در زمین و در وجود انسان
- ۱۶۸ انواع مصیبت‌ها
- ۱۶۹ فلسفه مصیبت‌ها

- ثبوت مصیبت‌ها در صحیفه الهی (کتاب) ۱۷۰
- آسان بودن ثبوت رویدادها برای خدا ۱۷۲

آیه ۲۳

- چگونگی مواجهه با حوادث و مصیبت‌ها ۱۷۴
- مرد متکبر فخر فروش از سوی خداوند ۱۷۷

آیه ۲۴

- ویژگی‌های متکبر فخر فروش ۱۸۰
۱. بخیل و دعوای کننده آن ۱۸۱
- درجات و انواع بخل ۱۸۳
- آثار بخل ۱۸۴
- ریشه بخل ۱۸۷
۲. رویگردانی از فرمان خدا ۱۹۰

آیه ۲۵

- مهم‌ترین ابزار تبلیغ پیامبران الهی ۱۹۲
- بینات ۱۹۳
- کتاب ۱۹۴
- میزان ۱۹۵
- اقامه قسط از سوی مردم ۱۹۶
- تفاوت عدل و قسط ۱۹۷
- آفرینش آهن و منافع آن ۱۹۸
- آزمون مؤمنان در یاری کردن خدا و رسول ۲۰۰
- خداوند قوی و عزیز ۲۰۱

آیه ۲۶

- رسالت نوح و ابراهیم ۲۰۳
- نبوت و کتاب در خاندان نوح و ابراهیم ۲۰۴
- هدایت شدگان اندک و فاسقان کثیر ۲۰۴

آیه ۲۷

- پیوستگی سلسله رسالت پیامبران الهی ۲۰۶
- رسالت عیسی بن مریم علیه السلام ۲۰۷
- نهادن رحمت بر اعدای قلوب پیروان حضرت مسیح ۲۰۸
- رهبانیت بدعت رهبانه ۲۰۹
- مفهوم رهبانیت ۲۱۰
- به جا نیاموردن حق رهبانیت و تبعید از سوی پیروان مسیح ۲۱۳
- مؤمنان و فاسقان از پیروان مسیح ۲۱۶

آیه ۲۸

- شرایط بهره مندی از مواهب معنوی ۲۱۸
- دعوت مؤمنان به تقوا و ایمان به رسول خدا ۲۱۹
- آثار تقوا و ایمان به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم ۲۲۰
- الف: برخورداری از دو بهره از رحمت الهی ۲۲۰
- ب: بهره مندی از نور راهگشا ۲۲۱
- ج: بخشش گناهان ۲۲۲
- آمرزندگی و مهربانی خداوند ۲۲۳

آیه ۲۹

- ناتوانی اهل کتاب در به دست آوردن فضل الهی ۲۲۵

بهره مندی از فضل الهی ۲۲۶

خداوند، صاحب فضل عظیم ۲۲۷

کتاب نامه ۲۲۸

www.Ketab.ir

قرآن است بحر بلاغت و معجزه لفظ و معناست. نظم و ترتیب آن، احتجاج‌ها، آیه‌ها، کلماتی، خبرهای غیبی، نحوه نزولش بر قلب پیامبر ﷺ، راز ماندگاری و تداومش، همه اعجاز است.

وظیفه هر مسلمانی است که خود را همنشین این معجزه جاوید کند، با آن انس یابد و از تعلیماتش بهره بگیرد. نزدیکی است شرط اصلی در بهره‌گیری از این کتاب عظیم، انس دائمی با آن است که اقراءت، تدبر و تفکر در فهم معانی آن، میسر می‌شود.

علم تفسیر علمی است که معانی کلمات و واژه‌ها، روابط آیات و سوره‌ها، شأن نزول‌ها و جنبه‌های ادبی و رموز بلاغی را آشکار، پیرامون اهداف و مفاهیم آیات الهی برمی‌دارد. از این رو در تعریف تفسیر گفته‌اند: «کتاب المراد عن اللفظ المشکل».

هرچند، هرکس، در هر مرحله‌ای و یا هر سطح فکری می‌خواهد از دایره بی‌کران به اندازه فهم خود بهره ببرد، اما روشن است که فهم بهتر و عمیق‌تر قرآن، در گرو فهم مبانی باطنی و درونی آن است، پیامبر اکرم ﷺ فرمود: «إِنَّ لِلْقُرْآنِ ظَهْرًا وَبَطْنًا وَبَطْنَهُ بَظَنُّ إِلَى سَبْعَةِ أَبْطُنٍ» (عوالی اللثالی، ج ۴، ص ۱۰۷).

وجود لایه‌های متعدد از معانی و مفاهیم، از معجزات قرآن کریم و از عجایب انحصاری این کتاب عظیم است، که با کشف همین بطون و لایه‌هاست که

معانی گسترده‌ای به دست می‌آید و این کتاب پاسخگوی نیازهای فطری و هدایتی مردم در هر عصر و زمان است.

از سوی دیگر، به دلیل همین لایه‌های گوناگون در لفظ و معنا، علم تفسیر ضرورت می‌یابد و مفسران در طول تاریخ با همتی مثال‌زدنی به بیان معانی قرآنی و کشف مقاصد آن پرداختند و آثار گرانسنگی از خود به جای گذاشتند.

پی‌گامی مسیری علمی مفسران و قرآن‌پژوهان، در هر عصری، وظیفه‌نامه دانش‌مندان علوم اسلامی و عالمان دینی است. زیرا قرآن، منبع اصلی برداشت‌ها و استنباط‌های دینی در همه زمینه‌هاست. رواج و گسترش تفسیر آیات قرآنی در هر عصر، ساجد و همه مجامع علمی، می‌تواند این مسیر را غنی‌تر سازد و عطری رنگ‌رینی را در همه جا فراگیر کند. این حقیر نیز به سهم خود کوشیده‌ام تا در تلاشی علمی خود، به قرآن و عترت تمسک جسته و از رهنمودهای ثقلین بهره بگیرم، از همه یاران و دوستان به منظور ترویج و گسترش فرهنگ و معارف قرآن جلسات تفسیری دائرنموده و تا کنون موفق به شرح و تفسیر سوره‌هایی از قرآن شده‌ام و بحمدالله بیشتر معائب جلسات تفسیر از صدا و سیما پخش گردید تا این که در ماه مبارک رجب سال ۱۴۳۸ هـ.ق تفسیر سوره حدید را شروع نمودیم که مورد استقبال قرآن‌پژوهان و علاقه‌مندان به قرآن قرار گرفت، در پایان ماه مبارک رمضان عده‌ای از دوستان فاضل و پیشنهاد و اصرار بر چاپ مطالب را داشتند که به توفیق الهی عملی شد.

کتاب حاضر، حاصل مباحثی از آن جلسات است که به تفسیر سوره حدید اختصاص دارد؛ سوره‌ای که معارف عقلی همانند توحید و صفات خدا، معاد، نبوت و نیز معارف اخلاقی، همچون تقوا، ایمان، اخلاص، زهد، انفاق و عدالت اجتماعی را در قالب الفاظی زیبا و معانی ژرف، آموزش می‌دهد که در تحکیم باورهای دینی و تربیت اخلاقی بسیار مؤثر است.

امید آن که این گام کوچک در آستانه قرآن عظیم، مقبول درگاه حضرت
احدیت قرار گیرد و در گسترش آموزه های قرآن، مؤثر افتد.

سید احمد میرعمادی

بهمن ۱۳۹۶

www.Ketab.ir